

Thomas Lyrevik

Den kungliga kleptokratin
Makt, manipulation, berikning

Bokförlaget Korpen

*Till
mina barn
Sigrid, Hugo och Nils
för att de tillhör framtiden
med förhoppningen att de en dag får uppleva
ett oförvitligt statschefskap i Sverige.*

Thomas Lyrevik
Den kungliga kleptokratin
Makt, manipulation, berikning
Första upplagan 2018

© 2018 Författaren och
Bokförlaget Korpen, Göteborg
Tryck: Munkreklam Munkedal
www.bokforlagetkorpen.se

ISBN 978-91-88383-41-9

Innehåll

INLEDNING	11
I. STATSÖVERHUVUDET OCH STATENS INSATSER	
1.1 Uppdraget och organisationen	17
1.2 Juridiska personerna	23
<i>Alias Hovstaten och Slottsstaten • De olagliga utrensningarna</i>	
1.3 Anslagsutvecklingen	30
<i>Anslagsförändringarna • Guadelouperäntan • Slottens underhåll</i>	
1.4 Anslagsvillkoren	53
1.5 Fler statliga insatser	57
<i>Utrikesdepartementet • Statens fastighetsverk • Försvarsmakten • Polisen • Stenhammar • Livrustkammaren • Nationalmuseum med mera</i>	
1.6 Statschefens miljardverksamhet	72
<i>Dispositionsrättens omfattning • Hovets osakliga jämförelser • Det statliga särintresset</i>	
2. SLUTENHETEN OCH INSYNEN	
2.1 1809/10 års överenskommelse	85
2.2 1996 års överenskommelse	88
2.3 Regeringsrättens beslut 1999	92

2.4	2005 års överenskommelse	93
2.5	2013 års överenskommelse	94
3.	UTANFÖR ÖVERENSKOMMELSERNA	
3.1	Arkiven	102
	<i>Slottsarkivet • Bernadotteska arkivet</i>	
3.2	Kungl. Maj:ts Orden	112
3.3	Kungl. Djurgårdens förvaltning	114
	<i>Regleringen och avregleringen • Det oklara fastighetsimperiet</i>	
3.4	Välgörenhetsstiftelserna	126
	<i>Den ovilliga redovisningen • Storföretagarna och utlandsuppdragen • Slutenheten och intressekonflikterna • Gråzonsverksamheterna • Den egennyttiga filantropin</i>	
3.5	Beskyddarskapen	144
3.6	Privatiserings- och skatteförmånerna	150
	<i>Undgåendet av inkomst- och förmånsskatt • Privatiseringsprivilegiet</i>	
3.7	Skydd av förtroendet	159
	<i>Bisysslor, jäv och ekonomiska intressen • Överintendenten och intressekonflikterna</i>	
3.8	Gåvor och mutor	168
	<i>Ärva uppdrag och mutbrott • Wallenbergiska gåvorna • ”Tänk på att du är statens ansikte utåt” • Grannländerna</i>	
3.9	Upphandling och sponsring	186
	<i>Hovleverantörerna • Sponsring, beskydd och nepotism</i>	
3.10	Staten utanför statens rättsprinciper	202

4. LÖSÖRESSTRATEGIN

4.1 Vem äger vad?	208
4.2 Gustav VI Adolfs privata lösöre	213
<i>Den dolda förmögenheten • Bara lösöret?</i>	
4.3 Privata lösöret och skatteminimeringen	222
4.4 Bernadotteska familjestiftelserna	228
<i>Stiftelsernas egendomar • Falskvärderingarna</i>	
4.5 Stiftelseegendomen och skatteminimeringen	238
<i>Undgåendet av arvskatt • Undgåendet av förmögenhetsskatt</i>	
4.6 Fler fördelar med familjestiftelser	243
<i>Undgåendet av avvecklingslagen • De okontrollerade stiftelserna • Utanför lagen i det dolda</i>	
4.7 Statens vård av kungafamiljens samlingar	259
<i>Den skattefinansierade förvaringen • Den skattefinansierade vården • Familjestiftelsernas statliga företrädare</i>	
4.8 Systematisk privatisering	270
<i>Den oreglerade tillsynen • Anslagsmanipulationen • Döljandet av samlingarna • Det självuppehållande argumentet</i>	
4.9 Juvel- och smyckesamlingarna	278
<i>Kunglig proveniens för egen vinning • Avsaknaden av utförselskydd • Den lättflyttade miljardförmögenheten</i>	
4.10 Lyxlivet, släktförsörjningen och republikförsäkringen	286

5. BERIKNINGEN OCH KORRUPTIONEN

5.1 Den kungliga berikningen	294
<i>Fastighetsberikningen • Globala eliten</i>	

5.2 Den kungliga korruptionen 302

Tillfällena gör tjuven • Kungahusets sofistikerade korruption

6. RÄTTSSTATEN OCH DE LAGLÖSA

6.1 Paragraf 48 och förvaltningen utanför förvaltningsrätten 317

*Domstolarnas beslut • Riksmarskalksämhetets utredning •
Det laglösa hovet*

6.2 Värnandet av makten över hovet 329

Den dolda makten • Det dunkelt sagda

6.3 Granskningen av de ansvarlösa 338

Effektivitets- och årliga revisionen • Hovanställdas ansvarsfrihet

6.4 Enväldet i svensk demokrati 351

Allt som inte är förbjudet är tillåtet • Ingen ämbetsförklaring

7. INSYNSSKYDDETS ANATOMI

7.1 Makten över hovets slutenhet 361

7.2 Fler redovisningsbefrielse 363

7.3 Skyddet som privatperson 364

7.4 Trixandet med juridiska personer 366

7.5 Lojalitetsplikten och meddelarfriheten 372

7.6 Överenskommelserna 375

Skrivelsen till Karl XIII • Därför avtal och inte lagar

7.7 Osakligheterna 389

7.8 Motoffensiven 391

8. MAKTEN, MANIPULATIONEN, MUTORNA OCH MORALEN

- 8.1 Undgåendet av demokratisk prövning 396
- 8.2 Den informella makten 401
- 8.3 Symboliska ställningens makt 405
- 8.4 Propagandans makt 407
- Exploateringen av tillit • Den statliga indoktrineringen •
Kungafamiliens gudfruktighet • Medias okritiska bevakning •
Den kungliga propagandan*
- 8.5 Auktoritetens makt 436
- Kungliga värdighetens auktoritet • Bördstitlarnas auktoritet •
Kyrkans och militärens auktoritet • Traditionernas och vanornas
auktoritet • Den kungliga auktoriteten*
- 8.6 Makten över makteliten 468
- De som styr landet • Ceremoniernas makt • Nätverkandets makt •
Mötesplatserna*
- 8.7 Förläningarnas makt 494
- Medaljför läningarna • Ordensför läningarna • Pensionsför läningarna
• Bostadsför läningarna • Mutornas makt*
- 8.8 Moralens makt 550
- 8.9 Kungahusets odemokratiska makt 554

9. DEN KUNGLIGA KLEPTOKRATIN

- 9.1 Girigheten och dynastiska regimer 561
- Berikningens crème de la crème*
- 9.2 Bernadotteska stöldstyret 566
- Målgrupperna • Penningtvätten • Carl XVI Gustafs framgångar*
- 9.3 Kleptokratins perpetuum mobile 595

SAMMANFATTNING	601
SUMMARY IN ENGLISH	613
TACK	627
KÄLLOR	629

*Offentligt tryck • Rättsregler och riktlinjer • Böcker • Tidnings-,
tidskrifts- och nätartikler • Otryckta källor • Radio- och tv-program
• Frekventerade webbsidor i urval • Länkförteckning • Övriga källor*

FIGURER OCH TABELLER

Figur 1. <i>Hovets organisation.</i>	20
Figur 2. <i>Hovets anslag 1810–2016.</i>	32
Figur 3. <i>Hovets anslag 1810–2016 inklusive och exklusive Guadeloupeanslaget.</i>	45
Figur 4. <i>Hovets anslag och Guadeloupeanslaget inklusive övriga anslag till de kungliga fastigheterna 1810–2016 och exklusive övriga anslag till fastigheterna.</i>	52
Tabell 1. <i>Statschefens disposition av fastigheter ägda av Statens fastighets- verk, Djurgårdsförvaltningen och hovet.</i>	74
Tabell 2. <i>Bernadotteska familjestiftelsernas och Gallierafideikommissets lösöresförmögenheter 1907, 1950 och 1973.</i>	235
Tabell 3. <i>Kungliga dispositionsrättens bostäder förvaltade av Statens fastighetsverk, Djurgårdsförvaltningen och hovet, exklusive kungafamiliens privata bostäder i slotten.</i>	526

